

Ședința Comitetului de coordonare pentru guvernare deschisă

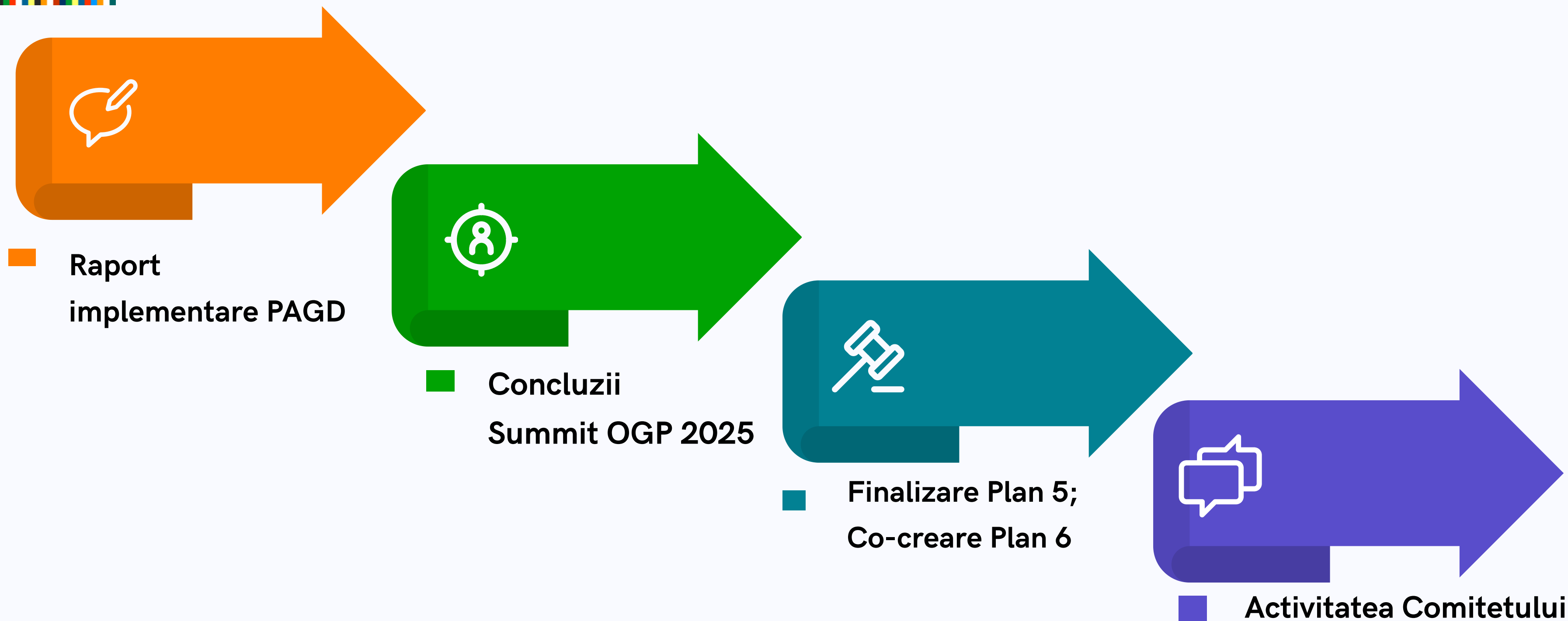
17 noiembrie 2025

Open
Government
Partnership

Agenda

Progres general - 83%

94%

1. Acces la informații

Cancelaria de Stat

25%

4. Raportarea la UNCAC

Centrul Național Anticorupție

88%

2. Transparență și
consultare publică

Cancelaria de Stat

100%

5. Bugete deschise

Consortiu OSC

83%

3. Digitalizarea
serviciilor corecționale

Ministerul Justiției

83%

6. Achiziții publice deschise

Ministerul Finanțelor

75%

7. Date deschise

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării

Acces la informații

Pregătirea și monitorizarea implementării Legii nr. 148/2023 cu privire la accesul la informații de interes public

- Aprobata HG privind paginile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice
- Elaborat șablonul și designul paginilor web oficiale
- **Adaptarea șablonului și aplicarea acestuia**
- Monitorizarea paginilor web oficiale ale autorităților publice
- Creată baza de date a furnizorilor de informații de interes public
- Elaborat Ghidul practic al Legii privind accesul la informațiile de interes public
- Instruirea funcționarilor publici cu privire la aplicarea Legii nr. 148/2023
- **Actualizat cursul de instruire online a funcționarilor publici - urmează o nouă actualizare**
- **Elaborarea Ghidului privind transparența proactivă**
- **Dezvoltată Platforma e-Democrație (modulul e-Petiții) pentru cererile de acces la informații de interes public**
- Elaborat și publicat Raportul privind soluționarea cererilor de comunicare a informațiilor de interes public în anul 2024
- Realizate activități de informare a cetățenilor privind dreptul de acces la informații de interes public

Realizări principale

Realizate - 10

Progres semnificativ - 1

În proces - 2

Transparentă și consultare publică

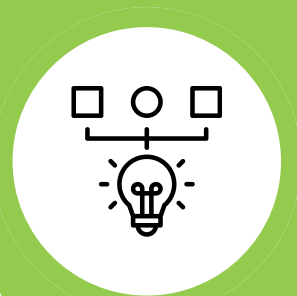
Perfecționarea
mecanismelor de asigurare
a transparenței și
consultării societății civile
în procesul decizional

- Evaluarea aplicării practice a cadrului normativ privind transparența în procesul decizional
- Evaluarea eficienței și barierelor de utilizare a particip.gov.md
- Consultarea cu organizațiile societății civile a rezultatelor studiilor și a recomandărilor
- **Inițiată modificarea cadrului normativ existent - Proiect de lege privind participarea publică în procesul decizional**
- **Modernizarea portalului particip.gov.md este în fază finală de realizare**
- Crearea platformelor consultative permanente în toate ministerele
- Elaborat Ghidul de funcționare a PCP
- Realizate 14 sesiuni de dialog în ministere privind funcționarea PCP
- Creată Rețeaua TeConsult - parteneri NDI și FBA - funcționari specializați în consultări publice, în special membri ai PCP
- Desfășurate ateliere pentru APL privind consultările publice
- **Inițiată elaborarea cursului online privind guvernarea deschisă**

Realizări principale

Realizate - 4

În proces de realizare - 2

Digitalizarea serviciilor
corecționale

Digitalizarea serviciilor
corecționale și adoptarea
deciziilor fundamentate în
baza datelor și analizelor

- Cartografiate registrelor, identificate celor care trebuie abrogate cu informație care se dublează
- Cartografierea proceselor în Administrația Națională a Penitenciarelor și INP pentru automatizare
- Definirea indicatorilor de rezultat pentru evaluarea performanțelor în penitenciare și probațiune.
- Definirea informației interoperabile cu poliția, procuratura, instanțele
- Conceptualizarea mecanismului de raportare automatizată către procuratură
- Evaluarea proceselor de lucru în probațiune și elaborarea unui raport de analiză business

Realizări principale

Realizate - 1

În proces - 1

Incipient - 4

Transparența raportării UNCAC

Transparentizarea
mecanismului de raportare
și evaluare privind
implementarea UNCAC

- Semnată declarația comună (pledoarie de transparență) până la Conferința COSP10
- Publicat Raportul de țară din ciclul 1 de evaluare. **Urmează publicarea Raportului din ciclul 2 de evaluare**
- Publicarea/actualizarea informației despre instituția coordonatoare a evaluării implementării UNCAC
- Coordonarea proiectelor rapoartelor de autoevaluare cu societatea civilă
- Publicarea rapoartelor alternative de evaluare
- Încurajarea participării societății civile la toate etapele procesului de evaluare a implementării UNCAC

Realizări principale

Realizate - 7

Bugete deschise

Organizații ale Societății
Civile reziliente + Bugetare
Responsabilă =
Implementare accelerată a
Agendei de Asociere dintre
Uniunea Europeană și
Republica Moldova

- Elaborat program de capacitate și instruirea OSC-urilor privind monitorizarea bugetului
- Evenimente de vizibilitate și advocacy privind monitorizarea bugetului la nivel local și central
- Secretariat comun pentru cele trei platforme ale OSC pentru acțiuni consolidate privind implementarea Acordului de Asociere și a agendei de europenizare
- Instruirea membrilor celor trei platforme ale OSC privind aspectele ce țin de consolidarea guvernanței
- Campanii de vizibilitate și informare pentru OSC privind importanța angajamentului civic în promovarea Acordului de Asociere și agendei de europenizare
- Campanie de advocacy privind progresul în realizarea reformelor de pe agenda de europenizare
- Elaborarea rapoartelor independente de monitorizare a cheltuielilor bugetare

Realizări principale

Realizate - 2

În proces - 1

GUVERNUL
REPUBLICII
MOLDOVA

Achiziții publice deschise

Asigurarea accesului la date deschise privind întreg ciclul unei achiziții publice, de la planificare la etapa de executare a contractului

- Asigurat accesul public la date deschise privind achizițiile de valoare mică și includerea acestora în statisticile oficiale privind achizițiile
- Organizate sesiuni de instruire pentru specialiștii în achiziții și membrii grupurilor de lucru din cadrul autorităților contractante privind necesitatea asigurării accesului deschis la datele privind achizițiile, publicarea și raportarea datelor privind achizițiile desfășurate și contractele executate
- **Aprobarea Conceptului de reengineering pentru sistemul electronic de achiziții din perspectiva integrării și interoperabilității acestuia la nivel național și european**

Realizări principale

Realizat - 1

În proces - 1

GUVERNUL
REPUBLICII
MOLDOVA

Date deschise

Consolidarea transparenței
și responsabilității
administrației publice prin
extinderea inițiativei de date
deschise și facilitarea
utilizării acestora

- Aprobata Legea cu privire la datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, inclusiv cadrul conex acesteia
- Aprobarea proiectului de lege privind guvernanța datelor (DGA)

**Spain
2025**

**OGP Global Summit
Open Government**

6-10 OCTOBER / VITORIA-GASTEIZ

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Acces la informație și date deschise

Experiențe și evoluții

- Combinarea IA cu datele deschise poate îmbunătăți calitatea informației și sprijini o guvernare participativă și bazată pe dovezi.
- Divulgarea proactivă (nu doar la cerere) a informațiilor de interes public – practică în Țările de Jos, Spania și Brazilia – sporește implicarea cetățenilor și responsabilitatea instituțiilor.
- Accesul la informații publice devine un instrument de transformare democratică, atunci când este susținut de colaborarea dintre mass-media, instituțiile de supraveghere și societatea civilă.
- Țări membre ale UE și OCDE au arătat cum legislațiile privind datele deschise, protecția datelor personale și inteligența artificială (IA) trebuie armonizate pentru a asigura un echilibru între transparență și securitate.
- În reutilizarea datelor accentul este pus pe colaborare intersectorială – succesul vine acolo unde guvernele implică activ comunitățile de inovatori, jurnaliști și alți procesatori de date.

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Armonizarea cadrului legal pentru date deschise, protecția datelor și IA, cu accent pe interoperabilitate și reutilizare.
- Deschiderea datelor privind bugetele locale, privind finanțarea școlilor sau achizițiile publice poate fi inclusă ca angajament explicit în noul Plan de Guvernare deschisă.
- Promovarea culturii „date pentru oameni” – instruirii, ghiduri practice, campanii de conștientizare și implicarea mediului de afaceri.
- Aplicarea Legii privind accesul la informațiile de interes public trebuie susținută prin instruirii practice, în special pentru secretarii consiliilor locale.

**Acces la
informație și
date deschise**

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Experiențe și evoluții

- Necesitatea depășirii participării simbolice („formal consultations”) și trecerea la procese deliberative, continue, în care cetățenii devin co-creatori ai soluțiilor publice.
- Exemplele de bugetare participativă în școli, orașe și comunități rurale au arătat impactul pozitiv asupra încrederii și coeziunii locale.
- Implicarea tinerilor și femeilor ca vectori de sustenabilitate democratică.
- Incluziunea trebuie privită din perspectiva intersecțională, care ține cont de gen, etnie, dizabilitate și statut socio-economic.
- Crearea unor spații civice deschise pentru toți – în special pentru grupurile vulnerabile.
- Promovarea participării intersecționale și a rețelelor de solidaritate civică.
- Susținerea rezilienței și a grijii colective ca strategii de transformare socială.

Participare
publică și
guvernare
incluzivă

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Participare
publică și
guvernare
incluzivă

- **Participarea reală necesită politici de incluziune, resurse financiare dedicate, formare a funcționarilor și canale digitale adaptate.**

Ce putem prelua pentru Moldova:

- **Elaborarea unui Regulament național de bugetare participativă, aplicabil și la nivelul instituțiilor educaționale.**
- **Integrarea bugetării participative și a altor forme de implicare civică pe platforma e-Democrație, cu un sistem unificat de vot.**
- **Instruiri tematice pentru OSC-uri, tineri și cetățeni, axate pe metode de implicare și advocacy.**
- **Dezvoltarea unei rețele locale TeConsult**

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

**Justiție
centrată pe
oameni**

- Sistemele de justiție sunt adesea subfinanțate și greu accesibile, ceea ce îndepărtează cetățenii de drepturile lor.
- Conceptul de „justiție centrată pe oameni” oferă un răspuns constructiv acestor probleme:
 1. pune cetățeanul în centrul sistemului judiciar;
 2. tratează accesul la justiție nu ca pe o decizie formală, ci ca pe accesul la servicii accesibile, echitabile și eficiente;
 3. conectează justiția cu domeniile cheie ale guvernantei deschise – transparența, furnizarea de servicii, integritatea și încrederea în instituții.

Instrumente practice: digitalizarea, politici incluzive și mecanisme de consultare cu cetățenii pentru a adapta serviciile de justiție la nevoile reale.

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Crearea unei platforme unificate pentru informare și orientare juridică, conectată la portalurile guvernamentale. Cooperare între instituțiile de justiție, administrațiile publice și OSC pentru identificarea barierelor reale de acces.
- Integrarea justiției deschise (open justice) în toate acțiunile de reformă instituțională – publicarea hotărârilor, a bugetelor și a indicatorilor de performanță.
- Formarea funcționarilor și magistraților privind principiile guvernării deschise, etica și comunicarea cu cetățenii.

Justiție
centrată pe
oameni

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Experiențe și evoluții:

- definirea clară a angajamentelor și rezultatelor măsurabile în strategiile naționale anticorupție;
- contractare deschisă și transparență în achizițiile publice – domeniu considerat de cel mai mare risc;
- protecția avertizorilor de integritate, cu o abordare centrată pe guvernare deschisă;
- transparența beneficiarilor efectivi pentru prevenirea conflictelor de interese;
- reglementarea lobby-ului, ca mijloc de echilibru între transparență, participare publică și responsabilitate în elaborarea politicilor. OGP lucrează la perfecționarea ghidului internațional privind reglementarea lobby-ului, prin definirea obiectivelor, actorilor implicați și standardelor de transparență;
- transformarea achizițiilor publice - reformarea sistemului de achiziții este văzută ca esențială pentru o guvernare echitabilă și eficientă.

**Anticorupție -
mecanisme de
responsabilizare
și supraveghere**

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Exemplele de contractare deschisă (Open Contracting Partnership) - transparența achizițiilor publice reduce riscurile de înțelegeri ascunse și optimizează cheltuielile.
- Crearea unei platforme comune guvern-societate civilă pentru raportare și urmărire a cazurilor de integritate, cu mecanism de feedback public (după exemplul Estoniei).
- Infrastructura durabilă și datele deschise despre achiziții sporesc transparența și impactul economic; țările UE au prezentat instrumente digitale pentru publicarea beneficiarilor efectivi și monitorizarea utilizării fondurilor publice.

Anticorupție -
mecanisme de
responsabilizare
și supraveghere

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Guvernanță digitală și inteligență artificială

Experiențe și evoluții

Principalele direcții:

- Guvernanța multilaterală a IA, prin abordări naționale și dialoguri sectoriale;
- Elaborarea participativă a politicilor de IA, la nivel național, municipal și comunitar;
- Transparența algoritmică – condiție esențială pentru responsabilitatea democratică și prevenirea părtinirii în deciziile publice automatizate.

Modele de intervenție:

- standardizarea datelor și registre publice pentru audit și control public;
- audituri independente și implicarea părților interesate în evaluarea sistemelor automatizate;
- garantarea drepturilor digitale și a protecției datelor personale;
- menținerea echilibrului între investiția statului în digitalizare și protecția cetățenilor împotriva supravegherii și dezinformării.

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Guvernanță digitală și inteligență artificială

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Programul pentru Inteligență Artificială (bazat pe transparență, participare și evaluarea impactului asupra drepturilor omului).
- Crearea pe lângă Comitetul de coordonare pentru guvernare deschisă a Grupului de lucru pentru IA și guvernanță digitală, incluzând reprezentanți ai Guvernului, mediului privat, academic și civic.
- Lansarea unui program pilot de AI etic în serviciile publice, axat pe beneficii pentru cetățeni și pe protecția datelor.
- Consolidarea cadrului legal privind drepturile digitale și protecția datelor personale.
- Promovarea alfabetizării digitale și a competențelor etice în utilizarea IA pentru funcționarii publici.
- Co-crearea infrastructurii digitale și a serviciilor electronice locale, pornind de la capacitățile și nevoile reale ale utilizatorilor.
- Lansarea unei Caravane de alfabetizare digitală pentru a crește utilizarea serviciilor publice electronice.
- Asigurarea principiului „digital, dar nu exclusiv digital” – menținerea opțiunilor offline pentru cetățenii și IMM-urile fără acces digital.

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Experiențe și evoluții

- Cursuri dedicate despre guvernarea deschisă;
- Obligatorietatea instruirii la intrarea în serviciul public, atât pentru demnitari, cât și pentru funcționarii publici;
- Dezvoltarea unei culturi instituționale a transparenței prin formare continuă și exemple aplicate.
- Modelele de colaborare între guvernele naționale și locale și societatea civilă - un cadru național comun, care asigură coerență între inițiativele centrale și locale și garantează implicarea constantă a părților interesate.

Integritatea publică:

- Recrutarea bazată pe merit și transparența în numirile publice, mai ales la nivel înalt;
- Contractarea deschisă și supravegherea achizițiilor publice;
- Reguli și mecanisme clare privind conflictele de interese;
- Implicarea mecanismelor internaționale de evaluare.

**Guvernare
deschisă și
colaborare
multi-nivel**

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

**Participare
publică și
guvernare
incluzivă**

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Integrarea guvernării deschise în sistemul național de formare profesională în sistemul public (INAPM, APC, APL).
- Implementarea cadrului multi-nivel de guvernare deschisă, cu planuri OGP locale și asistență tehnică pentru APL.
- Lansarea inițiativei „Parlament Deschis Moldova”, în parteneriat cu societatea civilă.
- Adoptarea standardelor internaționale de merit și integritate, cu publicarea periodică a indicatorilor de transparență și etică.
- Crearea unui sistem unitar de monitorizare a integrității instituționale și a respectării normelor etice în sectorul public.
- Consolidarea Platformelor consultative permanente și a rețelei TeConsult, inclusiv la nivel local.
- Instituționalizarea unui mecanism de coordonare OGP între donatori, autorități și OSC.

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Rolul mass-media libere în protejarea democrației:

- **Presa liberă a fost definită drept un pilon al spațiului civic și un instrument de responsabilizare publică, nu doar de informare. În contextul global actual, marcat de presiuni politice și economice asupra presei, a fost accentuată importanța colaborării între guverne, jurnaliști, societatea civilă și experți juridici pentru:**
- **garantarea independenței editoriale;**
- **dezvoltarea de reforme OGP care sprijină presa independentă;**
- **crearea unui mediu sigur pentru jurnaliști și susținerea viabilității economice a mass-mediei independente.**

Concluzii de la Summit-ul OGP 2025

Ce putem prelua pentru Moldova:

- Elaborarea unei politici publice privind consolidarea mass-mediei independente și pluralismul informațional.
- Instituirea unui mecanism interinstituțional de protecție a jurnaliștilor, cu implicarea organelor de drept și a ONG-urilor media.
- Promovarea transparenței proprietății media și publicarea datelor privind finanțarea și influența editorială.
- Instruirea funcționarilor și comunicatorilor publici privind relația cu presa și standardele de transparență informațională.
- Integrarea mass-mediei ca partener-cheie în acțiunile de guvernare deschisă, inclusiv în campaniile de promovare a accesului la informație, participării și integrității.